

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня!
М. Багдановіч.

№18 (218) СНЕЖАНЬ 2016 ГОД

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НЕ ДАБРАЛІ ЗБОЖЖА І НАДОІ НІЗКІЯ

Сітуацыя ў сельскай гаспадарцы Шумiлiншчыны ў параўнанні з мінулым годам зноў пагоршылася. Нацстаткамітэт паведаміў пра становішча сельскай гаспадаркі Шумілінскага раёна за тры кварталы 2016 года. Лічбы сведчаць пра пагаршэнне амаль усіх паказчыкаў гаспадарчай дзейнасці сельгаспрадпрыемстваў раёна.

Нацстаткамітэт паведамляе, што вытворчасць сельгаспрадукцыі ў Шумілінскім раёне за 9 месяцаў гэтага года дасягнула толькі 93,0% ад узроўня папярэдняга года. Станоўчай дынамікай можна лічыць толькі тое, што ў мінулым годзе гэты паказчык ў параўнанні з 2014 годам быў 88,1 %.

Па ўсяму відаць, падзенне сельскагаспадарчай вытворчасці звязана з тым, што па-першае, у раёне адбыўся недабор зернавых, якіх сабралі ў гэтым годзе ўсяго 17,1 тысячы тон, а гэта склала толькі 47% ад узроўню мінулага года — паказчык знізіўся болей чым удвая!

Разам з тым і ўраджайнасць адпаведна ўпала амаль у два разы: ў гэтым годзе атрымалі 17,7 ц/га, а ў мінулым 2015 годзе было — 30,9 ц/га. Але варта улічваць, што гэта яшчэ бункерная ўраджайнасць, а не пасля перапрацоўкі.

Безумоўна, на падзенне вытворчасці паўплывала і скарачэнне пагалоўя жывёлы на фермах сельгаспрадпрыемстваў раёна. Так, статак буйной рагатай жывёлы ў раёне скараціўся да 18 047 галавы (91,7%), а колькасць свінняў паменшала да 6 400 галоў — аж у 3,8 разы да ўзроўню мінулага года.

Дарэчы, сітуацыя з малаком у Шумілінскім раёне таксама не радуе. Афіцыйная статыстыка сведчыць, што за 9 месяцаў бягучага года гаспадаркі раёна прадалі дзяржаве 15 722 тоны малака (98,1% да ўзроўню мінулага года), а сярэдні надой малака ад каровы склаў толькі 2 214 кілаграмаў — самы нізкі паказчык сярод усіх раёнаў вобласці. Для параўнання: сярэднеабласны паказчык склаў 3217 кілаграмаў.

У. Амбросаў

СВІНАГАДОЎЛЯ

УДАЛЫ СТАРТ КОМПЛЕКСУ "ДОБРЫНСКІ"

Сёлета на комплексе «Добрынскі» рэалізавалі дзяржаве 308 тон свініны, што выйшла ў 3,6 раза болей, чым у мінулым годзе.

Свінагадоўчы комплекс «Добрынскі» належыць Віцебскаму камбінату хлебапрадуктаў. Калі ў студзені гэтага года на комплексе было толькі 2800 галоў, а зараз выйшлі на поўную магутнасць — 6500 галоў.

На сённяшні дзень на комплексе аддаюць перавагу высокапрадукцыйным, мясным і пладавітым пародам свіней – дзюрок, ландрас і йоркшыр, з высокімі сярэднясутачнымі прывагамі. Усяго за студзень-лістапад гэтага года было атрымана больш за сем тысяч парасят.

На свінагадоўчым прадпрыемстве для кожнага ўзросту жывёлы існуе свая марка камбікорму, які бесперабойна дастаўляецца з Віцебскага КХП. У цэху дарошчвання нядаўна ўстанавілі аўтаматычную кармавую лінію, але на астатніх перыядах пакуль кармы раздаюць уручную.

Варта дадаць, што для сваіх жывёлаводаў тут існуюць сацыяльныя гарантыі. У кошт зарплаты работнікам выдаюць свініну, крупы і муку па зніжаных коштах. Абеды штодзень прывозяць з мікіціхінскай сталоўкі. Прычым за гэта харчаванне з работнікаў свінакомплексу вылічваюць толькі палову кошту. Некаторыя льготы і больш-менш неблагі заробак з'яўляецца матывацыяй трымацца за свае рабочыя месцы. Тым болей, што зараз на Добрынскі свінакомплекс і сёння ёсць нямала жадаючых трапіць на работу.

Шэсць з паловай тысяч свіней – гэта трывалы падмурак для будучага 2017 года. У далейшым плануюць здаваць на мясакамбінат па 780 галоў свіней штомесячна (сёлета было па 300-400 галоў).

Ян Вайтовіч

НАВІНЫ ПАДАТКОВАЙ

«ДАРМАЕДАМІ» ПРЫЗНАЛІ ЯШЧЭ 310 ШУМІЛІНЦАЎ

Напрыканцы лістапада раённай падатковай інспекцыяй было адпраўлена 310 паведамленняў патэнцыяльным плацельшчыкам збору падатка на «дармаедства».

У апошні час на фоне масавага беспрацоўя і збяднення насельніцтва найбольш злабадзённай праблемай сталі гэтак званыя «лісты шчасця» — гэта паведамлені на ўплату падатка за «дармаедства».

Паводле начальніка інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па Шумілінскім раёне Алены Мужавай, ліст правільна называецца: «Паведамленне на ўплату збору на фінансаванне дзяржаўных расходаў за 2015 год.

У канцы лістапада работнікамі раённай падатковай інспекцыі было адпраўлена па гібрыдней пошце (заказныя з паведамленнем) 310 такіх паведамленняў патэнцыяльным плацельшчыкам збору. Гэта першы этап работы па рэалізацыі Дэкрэта.

Варта дадаць, што 12 фізічных асоб нашага раёна добраахвотна заплацілі падатак да 1 ліпеня, скарыстаўшыся прадастаўленай Дэкрэтам 10%-й скідкай. Сума аднаго падатку склала 3 мільёны 80 тысяч недэнамінаваных рублёў.

Ян Вайтовіч

НАШЫ ЗАРОБКІ

ДЗЕ АБЯЦАНЫЯ 500 ДОЛАРАЎ?

Сярэдні заробак у кастрычніку ў параўнанні з вераснем у Шумілінскім раёне абваліўся з 513 да 477 рублёў. Шумілінскі раён па-ранейшаму знаходзіцца ў апошняй дзясятцы па заробках у рэспубліцы. А рэальная заработная плата за месяц складае меней за 250 долараў.

Паводле апошніх дадзеных Белстата, на Віцебшчыне сярэднеабласная зарплата складае 611 рублёў. Аднак Шумілінскі сярод іншых раёнаў вобласці аказаўся на 16-м месцы. Пасля яго ідуць яшчэ чатыры найбяднейшыя раёны вобласці па зарплаце — гэта Браслаўскі, за кастрычнік тут атрымалі 476,7 рублёў, Міёрскі — 471 рубель, Ушацкі — 464 рублі і Шаркаўшчынскі — 435 рублёў. Дарэчы, апошні — самы бедны рэгіён па рэспубліцы.

У кастрычніку 2016 года намінальная налічаная сярэднемесячная зарплата па Шумілінскаму раёну склала 477,9 рублёў, што да рэальнай зарплаты да адпаведнага перыяду мінулага года складае 92%. У верасні сярэдні заробак на Шуміліншчыне быў 513 рублёў, як бачна, значна паменеў — на 33 рублі.

Варта нагадаць, што месяц таму, у сярэдзіне лістапада кіраўнік краіны Аляксандр Лукашэнка даручыў ураду ў 2017 годзе вярнуць сярэдні заробак на ўзровень 500 долараў, але пры ўмове адпаведнага росту прадукцыйнасці працы. Зараз такім заробкам могуць пахваліцца толькі жыхары Салігорскага раёна, а таксама мінчане.

Алесь Шумскі

НАША ЖЫЦЦЁ

ДЗЕЙНІЧАЕ ПЕРАПРАВА

На Дзвіне вось ужо два тыдні няма пантоннага моста, які злучаў Шумілінскі і Бешанковіцкі раёны. Па рацэ плывуць крыгі, але пераправа дзейнічае ў любое надвор'е.

Роўна а сёмай раніцы, калі на вуліцы яшчэ хоць вока выкалі, рачную цішыню абуджае маторная лодка. Пачынаецца небяспечная праца па перавозцы людзей, якія спяшаюцца на сваю працу.

Людзі падыходзяць і падыходзяць, а таму ранішнія заплывы працягваюцца з 7-00 да 9-00. Потым праца перапыняецца да 12-00, і ўзнаўляецца зноў. Лодка курсіруе туды-сюды да 14-00.

Апошні, вячэрні заплыў пачынаецца а палове чацвертай і доўжыцца дзве з паловай гадзіны.

У суботу на працу ніхто не спяшаецца, а таму лодка выходзіць на ваду пазней, у 9-00 і працуе да абеда.

І такая праца будзе працягвацца з дня ў дзень, пакуль не пойдуць вялікія крыгі і Дзед Мароз не пабудуе лядовы мост. Калі гэта здарыцца — невядома. Былі гады, што Дзвіна спынялася і ў студзені, і ў лютым, і нават у сакавіку.

Георгі Станкевіч

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

НЯШЧАСНЫ ВЫПАДАК У ЛЕСЕ

У Шумілінскай раённай бальніцы памёр 49-гадовы мужчына, якому адарвала нагу ў трактары для перавозкі дроў.

Напярэдадні пра інцыдэнт паведамілі ў раённае ДАІ. Мужчына атрымаў траўму, калі ехаў на трактары для транспарціроўкі дроў. Аказалася, што 26-ці і 36-гадовы браты папрасілі свайго дзядзьку аказаць дапамогу пры працы на дзялянцы ў лесе. У канцы працоўнага дня ўсе трое адправіліся на начлег, але старэйшы мужчына адмовіўся сядаць у кабіну трактара і паехаў на прычэпе. Паводле папярэдняй інфармацыі праваахоўных органаў, ён быў п'яны.

Участак у лесе за тры кіламетры ад Шуміліна выдзелілі адной з прыватных арганізацый раёна.

Мужчыны ехалі на трактары пасля працоўнага дня. Дзядзька адмовіўся сядаць у кабіну і знаходзіўся ў прычэпе. Нага патрапіла ў прывадны механізм, і яе адарвала. Браты аказалі сваяку першую меддапамогу, а затым каля трох кіламетраў у коўдры неслі на руках па лесе да дарогі, куды змагла пад'ехаць "хуткая". Затым перадалі лекарам хуткай.

Аднак на жаль, мясцовым урачам выратаваць мужчыну не ўдалося. Высвятляюцца абставіны інцыдэнту, прызначана судова-медыцынская экспертыза, трактар канфіскаваны і змешчаны на стаянку, апытваюцца сведкі.

Сяржук Крупскі
паводле зводак ДАІ

З НЕЗАЧЫНЕНАЙ КВАТЭРЫ СКРАЛІ ГРОШЫ

Беспрацоўны не замкнуў дзверы. Хтосьці зайшоў у яго кватэру і забраў кашалёк з грашыма.

Першага снежня а пятай гадзіне дня ў Шумілінскі аддзел унутраных спраў звярнуўся 37-гадовы беспрацоўны. Мужчына паведаміў, што ў перыяд з вечара 30 лістапада да поўдня 1 снежня абакралі яго незачыненую кватэру. Невядомы зламыснік здзейсніў крадзеж кашалька з грашыма ў суме 420 рублёў.

Сума нанесенай шкоды ацэньваецца ў 435 рублёў. Па факту крадзяжу ўзбуджаная крымінальная справа па частцы 2 артыкула 205 КК.

Сяржук Крупскі
па зводках прэс-службы УУС
Віцебскага аблвыканкама

КАРУПЦЫЯ

АРЫШТАВАНЫ НАМЕСНІК ГЕНДЫРЭКТАРА

Намеснік генеральнага дырэктара па тэхнічных пытаннях віцебскага ААТ «Малако» Сяргей Выхватень затрыманы праваахоўнымі органамі па падазрэнні ў атрыманні хабару. У склад буйнога гэтага буйнога малаказавода ўваходзіць і цэх у горпасёлку Шуміліна.

Дома ў затрыманага супрацоўнікі міліцыі правялі вобшук. Было знойдзена агнястрэльная зброя. Аднак захоўвалася яно агульна ўсталяваных правілах. Непасрэдна да справы яно дачынення не мае, арыштаваны з'яўляецца паляўнічым. Пры гэтым была знойдзена і буйная сума грошай. Падрабязныя абставіны атрымання хабару зараз устанаўліваюцца супрацоўнікамі Следчага камітэта.

Як вынікае са старонкі Сяргея Выхватеня ў сацсетках, ён займае пасаду намесніка гендырэктара віцебскага «Малака» з лютага 2013 года. Да гэтага год быў дырэктарам «Быхаўмалако». Каля 13 гадоў прапрацаваў вядучым інжынер-механікам «Слаўгарадская масларобна-сыраробнага завода».

«Малако» – гэта адно з найбуйнейшых малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў Беларусі. На дадзены момант вытворчыя магутнасці прадпрыемства дазваляюць перапрацоўваць да 700 тон малака ў суткі. У склад ААТ «Малако» уваходзіць галаўное віцебскае прадпрыемства і 5 цэхаў: у горпасёлку Шуміліна, Лёзна, Навалукомлі, Гарадку, горпасёлку Янавічы.

Як адзначацца на сайце кампаніі, асноўнай прадукцыяй «Малака» з'яўляецца: малако сухое абястлушчанае, алей сметанковы, заменнік суцэльнага малака, сыр цвёрды і паўцвёрды, сыры мяккія, натуральнамалочная прадукцыя.

Падрабязныя абставіны хабарніцтва зараз устанаўліваюцца.

Сяржук Крупскі

«ДОМ МАЁЙ СЯМ'І»

УТУЛЬНАЯ ХАТА І ПРАСТОРНАЯ ЛАЗНЯ

Пенсіянер Мікалай з вескі Баёўка Шумілінскага раёна распавядае пра свой дом.

На REALY.TYT.BY стартаваў конкурс «Дом маёй сям'і». Ад чытачоў чакаюць апавяданняў аб тым, як абнаўлялі бацькоўскі дом, або будавалі дом для сваёй сям'і. На галасаванні наведвальнікі TYT.BY выберуць пераможцаў, якія атрымаюць прызы ад яго партнёраў.

— Цудоўнае і загадкавае гэта пачуццё — быць гаспадаром у сваім доме. Не кватарантам, а менавіта гаспадаром. Каб спусціўся з ганка, выйшаў на падворак, і ўсё гаварыла пра плён тваіх рук, усё дзякавала табе за майстравітасць.

Гаспадара цэняць і шануюць за сякеру ды гэблік, гаспадыню — за агарод і кветнікі. Гэтая прапісная па сутнасці ісціна прыйшла да нас ў далёкім ужо 1995-м. Тады былі намнога маладзейшыя, ставала нам імпэту і прагі займець свой куточак зямлі. Жонка Таццяна прыкіпела да кветак. Дасылалі ёй насенне з Мінска, яшчэ аднекуль, і зараз, забягаючы наперад, скажам: проста ўмільна глядзець, як пачуваюць цюльпаны і нарцысы, ружы, гладыёлусы на фоне новага паркана або шалёўкі дома.

Марылі ўзвесці не дом у звыклым сэнсе (мусіць, не думалі, што кватэра ў Шуміліне будзе вельмі дарэчы для маладшай дачкі, а хутчэй за ўсё не хапала грошай), а нешта накшталт дачы.

Сам я не будаўнік, і дапамагалі мне ставіць хату, лазню сябры з ліку настаўнікаў, журналістаў-газетчыкаў, работнікаў гандлю. Мы лічылі і лічым: без лазні дом — сірата, і паставілі лазню па-купецку вялікай і прасторнай, хаця і без шыку і другога паверху. Перш чым зайсці ў прылазнік, трапляеш у залу, накшталт веранды. У гэтай верандзе, дзе вісяць нашы венікі, часта збіраем розныя бяседы.

Дык вось, якраз у сярэдзіне 1990-х прыспелі чэкі «Жыллё» і «Маёмасць». Прадалі мы іх у банк і ўжо мелі на руках немалыя па тым часе грошы. Тады і ўвязаліся ў будаўніцтва. Выпісалі лесу, нанялі вясковых цесляў, і яны за тры ці чатыры месяцы пакінулі дзве жаўтлява-смалістыя клеткі зрубу (памер зрубу 7×6 м). Перавезлі яго вясной бліжэй да Шуміліна, змышлялі самі (дапамагалі сябры), падвялі пад дах. Пасля ўжо ўзяліся выкладваць з каменю падмурак (цокаль). З жонкай мясілі самі раствор, падцягвалі пад зруб камяні. Маладыя былі, гарачыя, думалі, што маладосці нам хопіць на сто гадоў.

Будаўніцтва ішло нялёгка — не хапала грошай. Крэдытаў не бралі, ды і ці былі яны тады такімі выгаднымі, як пазней — пад 3%, не помню. Словам, разлічвалі толькі на грошы са свайго мазаля.

Вокны замовілі недарагія, у камунгасе. Адразу вырашылі — яны будуць светлыя. Чатыры, два з іх выходзяць на ўсход. Пазней да самай доўгай сцяны прыладзілі веранду, дзе адбілі куточак для каморы. Зараз зручна: там захоўваем яблыкі, якія ляжаць ажно да сакавіка.

Жылі тым часам у шумілінскай кватэры, за тры кіламетры з гакам ад дачы. Хадзілі, бо завялі сабаку, Блэка. Разумны быў пёс, але са сваімі капрызамі.

Можа на пачатку нулявых, туды, свядома і абдумана (няважна, што будавалі спачатку дачу: усёж-такі была ўжо ўмяшчальная веранда), жыць пераехала жонка Таццяна. Праз два гады не ўтрымаўся і я сам, пакінуўшы кватэру малодшай дачцэ.

Сам усё рабіў: і ашалёўваў хату, і майстраваў нешта з ламбрэкена. Ліштвы рабіў на вокны, на дзверы, а пасля, калі памянялі вокны на ПВХ, ліштвы перарабляць не стаў. Іх наогул зняў, бо мяркую навесіць над вокнамі маркізы. Асабліва на вокны, якія першымі вітаюць сонца. Яно летам трохі даймае, вось маркізы нас і выратуюць.

Брама з варотамі

Браўся за мансарду, абшываў вагонкай. Там зараз у нас і гардэроб, і прымерачная. Наогул з вагонкай даўно на «ты». Люблю працаваць з дрэвам, ніякіх тынкаў ды жалеза. Такі мой прынцып...

А за маркізы вазьмуся вясной, што прыйдзе. І за ганак параднага ўваходу вазьмуся. Над ім змайструю невялікую тэрасу.

Летась аздобіў ганак, што ўнутры двара, а два гады назад зрабіў самавітую браму з ажурнымі варотамі. Прывёз у лютым дошкі, яны падсыхалі сабе ажно да чэрвеня, а пасля ўзяўся за лобзік, фуган, за станок.

Паркан па абодва бакі бруса так званым шахматным парадкам ладзіў ажно цэлае лета. Сусед хваліў, казаў: такое бачыў у масквічоў, калі ездзіў на заробкі. Цалкам паркан — амаль на сто пагонных метраў. Не разгінаў спіны. Лічыў: тое, што раблю, будзе не са звычайнага штыкетніку ці металапрофілю, — будзе, як сказалі б швачкі, індпашывам. Зараз унукі любяць пагарэзаваць на прасторным дворыку, а дзеці часам гуляюць у бадмінтон ці тэніс, тут ладзім гульні.

Тэраса чакаецца пад казырком або з навесам з полікарбаната (яшчэ не рашыў). А тое, якой яна будзе прасторнай, каб можна было паставіць столік для гульні ў шахматы ці даміно, ведаю. Побач, над тэрасай, будзе радаваць сваім хваёвым цяплом ядловец — беларускі кіпарыс. Сядзіш, нібы ў Ялце. Вось толькі мора Чорнага няма...

Правялі газ. Зараз жывём з жонкай, пенсіянеры, як у Бога за пазухай...

Колькі каштаваў нам дом? Цяжка сказаць, бо будаваўся ён не адзін год. Думаю, домік (ён невялікі, зручны і эканомны) сёння можа каштаваць няхай 10 тысяч даляраў, няхай 20, а можа і болей. Хаця прадаваць не збіраемся. Будзем жыць, будзем рабіць яго яшчэ больш утульным. Працы шмат, задум таксама. Хапіла б толькі здароўя...

Каментуе Кацярына Кабышава, начальнік аддзела маркетынгу кампаніі «Стальная лінія»:

— Сапраўдны сялянскі дом у лепшых традыцыях. Шмат кветак і зелені вакол дома. Прыгожыя драўляныя элементы паркана, традыцыйная вагонка ўнутры дома, прыгожае абрамленне вокнаў.

На жаль, не ўбачылі на фота вашай лазні.

Крыху выбіваецца з агульнага стылю сайдынг на ганку дома. А замест маркіз над вокнамі, якія вы плануеце ўстанавіць, гарманічна выглядалі б драўляныя аканіцы. Яны б падкрэслілі агульны стыль архітэктуры дома.

У якасці ўваходных дзвярэй мы бы параілі вам мадэль «Шато» ў колеру «Дуб залацісты» з чорнай пацінай. Яна гарманічна ўпішацца па дызайну. На фота прыхожай бачна, што ў вас не абсталяваны халодны тамбур, які з'яўляецца абавязковай умовай для ўстаноўкі металічных дзвярэй на мяжы «вуліца-дом». Таму рэкамендуем вам дзверы з тэрмаразрывам каробкі і спецыяльнай сістэмай мнагаслойнага ўцяплення (Серыя 100У-Т). Гэта дазволіць мінімізаваць паяўленне наледзі ў халодную пару года (пры тэмпературы ніжэй за мінус 30^0С).

tut.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебеспалатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

25 ГАДОЎ СНД

БЕЛАВЕЖСКІЯ ПАГАДНЕННІ — НАЙЛЕПШЫ ПАДАРУНАК ДЛЯ БЕЛАРУСІ

Роўна 25 гадоў таму 8 снежня 1991 года Беларусь атрымала нечаканы калядны падарунак, якім пакуль так і не здолела напоўніцу скарыстацца.

Незапланаваная незалежнасць

Праз шмат гадоў, калі я стаў журналістам і неаднаразова сустракаўся, гутарыў са Станіславам Шушкевічам, у яго расповедах пра снежань 1991-га я рэгулярна чуў адно і тое ж: «Мы ехалі ў Віскулі зусім па іншай падставе, у нас і ў думках не было распускаць СССР, ствараць СНД».

І на самай справе, давайце паглядзім на храналогію падзей. 14 лістапада 1991-га кіраўнікі сямі з 12-ці саюзных рэспублік (Расія, Беларусь, Казахстан, Кіргізія, Таджыкістан, Туркменія, Узбекістан) і прэзідэнт СССР Міхаіл Гарбачоў заявілі пра сумесныя планы скласці дамову аб стварэнні ССД — Садружнасці Суверэнных Дзяржаў, якая павінна была прыйсці на змену СССР. Падпісанне новай «саюзнай дамовы» было прызначана на 9 снежня. Чакалі згоды з боку Украіны.

Аднак 1 снежня ва Украіне адбыўся рэферэндум, на якім народ большасцю падтрымаў Акт абвяшчэння незалежнасці Украіны ад 24 жніўня 1991-га. Барыс Ельцын адразу ж зрабіў заяву аб прызнанні незалежнасці Украіны, аб намеры ўсталяваць з ёй дыпламатычныя стасункі і скласці ўсёабдымную двухбаковую дамову.

4 снежня «Незалежная газета» са спасылкай на прэс-сакратара прэзідэнта РСФСР паведаміла, што Барыс Ельцын 6 снежня адпраўляецца ў Мінск. «Прэсу расійскі лідар супраць звычаю браць не збіраецца, таму што плануе акрамя афіцыйных таксама неафіцыйныя перамовы. У гэты ж час, як стала вядома з пэўных крыніц, у Мінск прыедзе і прэзідэнт Украіны Леанід Краўчук», — гаварылася ў артыкуле.

5 снежня Ельцын сустрэўся з Гарбачовым для абмеркавання перспектыў ССД у сітуацыі, калі народ Украіны настойвае на яе незалежнасці. Пасля сустрэчы ён заявіў журналістам, што «без Украіны саюзная дамова губляе ўсякі сэнс».

Пазней Станіслаў Шушкевіч так апісваў тое, што адбывалася: «Мы (Ельцын, Краўчук, Шушкевіч і прыбылыя з імі асобы) спаткаліся 7 снежня 1991 года ў Віскулях, каб абгаварыць пытанні паставак нафты і газу ва Украіну і ў Беларусь». Па ўспамінах Шушкевіча, «нават збіраючыся ў Белавежскай пушчы па маім запрашэнні, мы першапачаткова не мелі намеру прымаць рашэнне аб выхадзе з СССР. Такіх нарыхтовак не было ні ў мяне і нашай дэлегацыі, ні, думаю, у іншых таксама». Трохі інакш апісваў становішча Леанід Краўчук: «Тэма спачатку была названая так: прыняць нейкую дэкларацыю або заяву наконт таго, што нова-агароўскі працэс зайшоў у тупік і што нам трэба шукаць нейкія новыя падыходы, рашэнні. <…> Мы пачалі рыхтаваць дакумент і пераканаліся, што проста дэкларацыяй, як першапачаткова меркавалася, не абысціся».

Вячаслаў Кебіч, які ў той час узначальваў беларускі ўрад, сцвярджае, што ініцыятарам Белавежскіх дамоваў выступіла расійская дэлегацыя, а само падпісанне было спантанным. Па яго словах, «усё гэта ведаў адзін Ельцын». Пры гэтым і Кебіч таксама ўпэўнены, што «ўся гэтая паездка задумвалася не з мэтай падпісання гэтай дамовы (аб распадзе СССР)», бо ні сам Кебіч, «ні Шушкевіч, ні Краўчук, ні Фокін з украінскага боку не ведалі, што будзе падрыхтаваны і падпісаны такі дакумент». Аказалася, што «расійская дэлегацыя з Шахраем, Шохіным, Бурбулісам прыехала толькі з папярэднім планам: калі справа будзе выгараць, калі будзе згода з боку Украіны, то можна будзе падпісаць дакумент». Кебіч растлумачыў, што расійскаму боку патрабавалася згода Украіны з-за таго, што «кантакт з Шушкевічам у Ельцына быў, а вось з Краўчуком у Ельцына скláліся нацягнутыя адносіны».

3 усіх гэтых апісанняў падзей, што адбываліся ў тым снежні, добра бачныя некалькі важных момантаў.

Па-першае, больш-менш выразнага плану дзеянняў не было ні ў каго. Па сутнасці, усе дзейнічалі па сітуацыі, ва ўмовах хаосу.

Па-другое, усе ўдзельнікі тых падзей разумелі, што Савецкі Саюз скончыўся, — але не ведалі, як гэта юрыдычна афарміць. Проста дэнансаваць дамову 1922 года было нельга — саюзныя структуры, найперш сілавыя, яшчэ існавалі не толькі фармальна, так што ўзнікала вялікая рызыка грамадзянскага канфлікту. Дый простыя грамадзяне хоць і галасавалі за незалежнасць, псіхалагічна яшчэ адчувалі сябе грамадзянамі СССР. І было складана прадказаць, чый бок яны зоймуць, калі пачнецца сур'ёзнае супрацьстаянне.

СНД у той момант з'явілася як свайго кшталту «дэмпфер», закліканы змякчыць удар, шок ад распаду СССР. Інакш кажучы, дзякуючы СНД у той момант распад СССР выглядаў не як аднамомантная падзея, а як працэс трансфармацыі Саюза ў нейкае іншае аб'яднанне рэспублік.

Для даведкі:

8 снежня 1991 года вышэйшыя службовыя асобы і кіраўнікі ўрадаў трох саюзных рэспублік: Барыс Ельцын і Генадзь Бурбуліс (РСФСР), Станіслаў Шушкевіч і Вячаслаў Кебіч (БССР), Леанід Краўчук і Вітольд Фокін (Украіна) падпісалі так званае Белавежскае пагадненне.

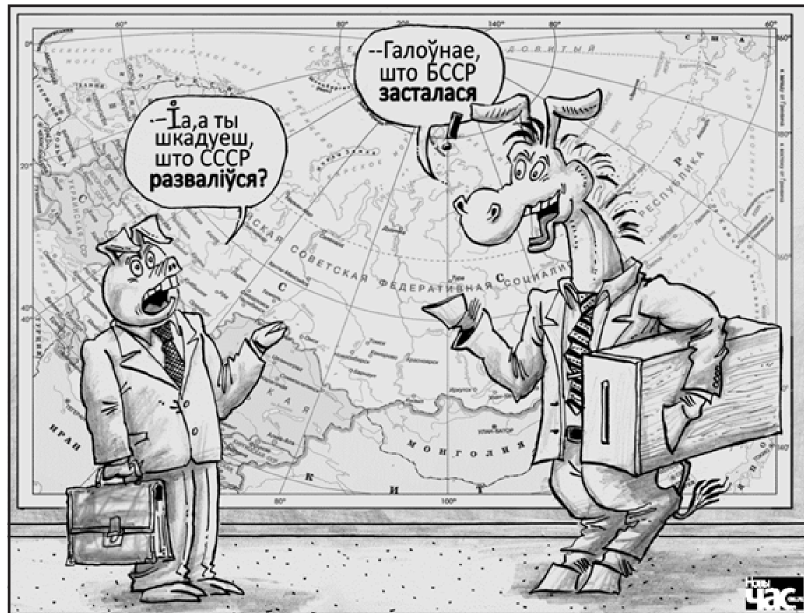
Прэамбула дакумента канстатавала, што «Саюз ССР як суб'ект міжнароднага права і геапалітычная рэальнасць спыняе сваё існаванне». Артыкул 1-ы абвяшчаў: «Высокія дагаворныя бакі ўтвараюць Садружнасць Незалежных Дзяржаў» (СНД).

Пагадненне заяўляла пра імкненне развіваць супрацоўніцтва ў палітычнай, эканамічнай, гуманітарнай, культурнай і іншых галінах. Артыкул 14-ы вызначаў Мінск «афіцыйным месцам знаходжання каардынацыйных органаў садружнасці».

10 нежня — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь ратыфікаваў Белавежскія пагадненні.

(скарочана)

Дзяніс Лаўнікевіч
"Новы час"

ПРАЦОЎНАЯ МІГРАЦЫЯ

«КОГДА ПОЛУЧИЛА ПЕРВУЮ ЗАРПЛАТУ, ПЛАКАЛА»

Акушер-гинеколог из Бреста рассказывает о том, как рожают африканские женщины и что заставило ее переехать в другое полушарие планеты — в Анголу

— Я хотела быть кинозвездой. Пошла в художественно-театральное училище в Минске, но на экзаменах поняла, что это не мое. Не могу так перестраиваться, превращаться из одного человека в другого. Так поступила в медучилище, потом закончила медуниверситет, а в 45 лет снова пошла учиться в клиническую ординатуру, чтобы получить высшую категорию.

Елена Викторович, акушер-гинеколог из Бреста, и правда хорошо бы смотрелась в кино — улыбчивая блондинка с сияющими голубыми глазами, очень красивая женщина. В Беларуси она за 20 лет работы прошла путь от сельского врача до районного акушера-гинеколога.

Правда, после 20 лет врачебной практики в белорусских медучреждениях доктор поняла, что одним энтузиазмом сыт не будешь. Хотелось, чтобы любовь к работе соответственно вознаграждалась.

ГОД РАБОТЫ В АФРИКЕ — ЭТО 10 ЛЕТ РАБОТЫ ДОМА

— У меня было три работы: в роддоме Бреста, в железнодорожной больнице и в Центре профилактики СПИДа — вела прием и делала УЗИ. Я тогда купила квартиру под огромные проценты, и так получилось, что должна была выплачивать 500 долларов в месяц — весь свой заработок. Старшая дочь университет закончила, а младшую нужно было еще выучить. С мужем в разводе. Еще и ремонт надо сделать. Материальный вопрос встал очень остро, — вспоминает врач.

Елена Викторович заинтересовалась работой за границей. Поначалу, говорит, ей было просто любопытно узнать, как лечат в других странах. А потом поняла, что это шанс спасти семью от финансового краха. Знакомые рекомендовали поехать в Анголу, сказали, там уже работают врачи из Украины, России и Беларуси. Трудоустройством медиков занимается российская фирма. Энергичная врач рискнула: связалась с этой фирмой и через полгода после того, как узнала о такой возможности, уехала в Африку. Уже семь лет — с 2009 года — доктор работает в клинике горнодобывающей компании «Катока». Это предприятие — один из мировых лидеров по производству алмазов. Оно находится в тысяче километров от Луанды, столицы Анголы.

— Ожидания от переезда на другой край света оправдались?

— Я приехала в Анголу 1 декабря, а 25-го уже дали декабрьскую зарплату. Я ничего еще не делала: днем ходила по кабинетам, ночами учила португальский. Мне дали три месяца на изучение языка и подтверждение диплома. В Бресте все, что зарабатывала, я отдавала на кредит. Здесь мне выплатили чистый оклад врача — и он оказался в пять раз больше моего белорусского заработка на трех работах. Я стала считать: год работы в Анголе — это 10 лет работы дома, два года — 20 лет... Я так плакала! Мне так за родину стало обидно!

«НЕ ТРОГАЙТЕ МОЕГО РЕБЕНКА»

— Белорусские беременные отличаются от ангольских? Как рожают в Африке?

— Роды редко проходят в клинике, там в 80% случаев практикуют роды на дому. Им дешевле вызвать врача, чем платить за клинику. Рожают они самостоятельно, мужчин с того времени, как начинаются схватки, нет. Они уходят за деревню, в саванну — нет их! И только когда они услышат пение и пляски, приходят. Значит, родился ребенок. И еще у них так: солнце не должно дважды заходить над женщиной, которая в родах. Если проходят сутки, а женщина не родила — вызывают доктора. Вот я и езжу на ЧП и катастрофы, — смеется врач. — Женщина просит не дотрагиваться до ребенка, если я просто присутствую при родах. Она сама перевязывает, перегрызает пуповину, берет ребенка, кладет его на живот... «Это мой ребенок, мои бактерии — не трогайте его». Потом убрала все за собой, встала на колени, поцеловала мне ноги и ушла — так у них принято. Я все время задумываюсь: ведь точно так же наши прабабушки рожали! И никто не теряет сознание, не кричит от боли. Ну да, стонут, как все женщины, но истерик, как у нас в роддомах, не бывает.

И еще у них так принято: если женщина беременеет, они с мужем не живут половой жизнью, это запрещено и религией, и обычаями. Мужчина рядышком строит новую хижину, берет себе новую жену... Так и живут. Сколько сможешь женщин обеспечить, столько берешь. Они христиане, но у них разрешено многоженство. Много лет была война, она забрала мужчин. Анголане знают, что им надо расплодиться и восполнить население.

— Как там развита медицина?

— Я работаю в клинике, которая обслуживает только семьи сотрудников «Катоки». В ней самое современное оборудование, медикаменты совсем другие — европейские, бразильские. В Луанде есть клиники от красного креста, но они, конечно, не так обеспечены.

В Анголе я заметила, что там действенны простейшие антибиотики! Там никто не

(працяг на стар. 4)

ПРАЦОЎНАЯ МІГРАЦЫЯ

(пачатак на стар. №3)

лечит простую инфекцию по 10 — 15 дней. Приходит больной, ты даешь ему максимальную терапевтическую дозу сегодня, завтра — поддерживающую, а послезавтра он здоров. У меня есть больные со СПИДом, с туберкулезом, гепатитом — после 16 лет войны в Анголе много социальных болезней. Только там я впервые за свою врачебную практику увидела прямое переливание крови. И еще там нет санстанции! Их никто не контролирует, но после операций ни у кого нет абсцессов.

ТАМ ПОЗИТИВНО МЫСЛЯТ

— Как вас приняли в чужой стране? Вы быстро привыкли к другой культуре?

— Анголане называют меня ангелом — я белая, да еще и светловолосая. Там очень уважительное отношение к врачам. Меня даже в Луанде узнают. Приезжаю в банк, а они: «Доторэ, доторэ!» («Доктор, доктор». — Ред.).

Что было удивительно — там ничего не откладывают впрок. Закатки, как у нас, в Анголе не делают. Захотелось — пошли в саванну, набрали фруктов, поели и забыли. Завтра опять сходим. Может, на километр дальше пройдемся, зато ходить полезно для здоровья. Там позитивно мыслят!

Еще мне понравилось, как они относятся к смерти близких. По ангольским законам дается 8 дней отпуска только для того, чтобы человек вышел из стресса, не плакал на работе, а улыбался и занимался своим делом.

В Анголе не просто солнечно, там солнечные люди. Они всегда улыбаются! Этому я у них научилась. Там обязательно нужно обнимашки устраивать — два раза наклоняться щечками друг к другу. Все так делают, знакомые и незнакомые. За день каждый здоровается три раза. «Бон дие» — это значит пожелать доброго утра, «буа тарде» — доброго дня, «буа нойте» — доброй ночи. Невозможно не улыбаться, когда здороваешься третий раз за день!

— По дому не скучаете?

— Я пару раз в год приезжаю домой. Со всеми повидалась — и хочется обратно! Тут все несчастные, плачутся, смотрят в землю, все серое... Там у меня другая жизнь!

Очень много времени появилось для самообразования — мне теперь доступны португальские сайты и бразильская медицина. Я столько всего изучила! Бегаю, хожу в тренажерный зал, участвую во всех конкурсах в клинике. Дочкам каждый день присылаю фотографии или показываю в «скайпе», как я живу. Смеются, что я то танцую, то пою, а иногда говорят, мол, покажи нам солнце, у нас тут плохая погода. Я там живу такой полной жизнью — мне времени в сутках не хватает! Если и есть рай на земле, то он там, в Африке.

Оксана БРОВАЧ
www.kp.by

БЕЛАРУСЬ – РАСЕЯ

ІХ НАВУЧАЦЬ «ПРАВІЛЬНАЙ» ДРУЖБЕ З РАСЕЯЙ

Дыскусія ў беларускіх мэдыях і сацыяльных сетках з нагоды затрыманьня прыхільнікаў «рускага сьвету», блогераў расейскіх шавіністычных сайтаў Юрыя Паўлаўца, Дзьмітрыя Алімкіна і Сяргея Шыптэнкі найбольш зьвялася да пытаньня, як незалежнае грамадзтва павінна да гэтага ставіцца. Я ж паспрабую пагаварыць трохі на іншую тэму. Што за гэтым стаіць?

Да гэтага часу ўлады рэпрэсавалі толькі беларускіх нацыяналістаў. Чаму раптам беларусафобія, адмаўленьне беларускай дзяржаўнасьці і нацыі прызнаныя крымінальным злачынствам? Навошта гэта патрэбна Лукашэнку?

Сапраўды, сытуацыя трохі дзіўная і парадаксальная. Вось сілавікі і дзяржаўныя мэдыі закідаюць арыштаваным калюмністам тое, што яны дрэнна, крытычна ставіцца да беларускай незалежнасьці і дзяржаўнасьці, адмаўляюць яе.

Але пікантнасьць сытуацыі ў тым, што ў афіцыйным беларускім дыскурсе распад Савецкага Саюзу, у выніку якога ўзьнікла незалежная Беларусь, таксама абвяшчаецца катастрофай. Аляксандар Лукашэнка шмат разоў выказваў жаль аб развале СССР, называў гэта злачынствам, выхваляўся, што галасаваў супраць Белавескіх пагадненьняў (што няпраўда). Не далей як 30 верасьня 2016 году, выступаючы перад студэнтамі Пэкінскага ўнівэрсытэту, беларускі лідэр заявіў: «Я адназначна разглядаю распад Савецкага Саюзу як катастрофу, якая мела і мае нэгатыўныя наступствы ва ўсім сьвеце. Нічога добрага ад распаду мы не атрымалі». Значыць, зьяўленьне незалежнай Беларусі — гэта нядобра?

Ці вось арыштаваных абвінавачваюць у тым, што яны ставяць пад сумнеў існаваньне беларускай нацыі. Зноў звернемся да першакрыніцы. Лукашэнка ня раз сьцьвярджаў, што «беларусы — гэта рускія са знакам якасьці», што «беларусы і рускія — адзін народ». Нібыта беларускай нацыі і няма.

Ці вось гэтым блогерам закідаюць, што яны дрэнна ставіліся да беларускай мовы. Але Аляксандар Лукашэнка на пачатку свайго кіраваньня казаў нешта падобнае. Выступаючы 1 сьнежня 1994 году на сэсіі Гомельскага гарсавету, ён выдаў такую рэпліку: «Людзі, якія гавораць па-беларуску, ня могуць рабіць нічога, акрамя як размаўляць на беларускай мове, таму што па-беларуску нельга выказаць нечага вялікага. Беларуская мова — бедная мова. У сьвеце існуюць толькі дзьве вялікія мовы — руская і ангельская». («Народная газета», 1 лютага 1995 г.)

Так што арыштаваным блогерам ёсьць на каго спасылацца. Мяркую, што іх адвакаты скарыстаюцца гэтым напоўніцу.

Выказваюцца вэрсіі, што гэтыя арышты патрэбныя Лукашэнку як яшчэ адзін аргумэнт у торгу з Расеяй. Маўляў, мы вызваляем прарасейскіх прапагандыстаў, а вы нам крэдыт, зьніжкі на газ, аднаўленьне пастаўак нафты ў ранейшым аб'ёме. Магчыма... Але ці стане Расея таргавацца па гэтым пытаньні? Ці захоча яна іх абараняць? Ці ўяўляюць яны для Масквы каштоўнасьць, каб за іх плаціць? Гэта для Захаду палітвязьні — справа прынцыпу, бо правы чалавека — прыярытэтная каштоўнасьць. А ў сёньняшняй Расеі дамінуюць старадаўнія ўяўленьні, што чалавек — нішто перад тварам дзяржавы, уладар можа рабіць са сваімі падданымі што захоча. Якія там яшчэ правы чалавека?

На мой погляд, справа тут, як звычайна ў Беларусі, ва ўяўленьнях, псыхалёгіі аднаго чалавека. Праблема ў тым, што арыштаваныя блогеры ня проста ўхвалялі «русский мир». Такіх дзеячаў у краіне вельмі шмат. На беларускіх тэлеканалах адэпты «русского мира» (Дзермант, Плашчынскі, Баравік, Бяляеў, Ялфімаў, Зелянкоўскі, Крыштаповіч) не вылазяць з розных ток-шоў. Але пры гэтым яны хваляць Лукашэнку і дэманструюць вернападданасьць.

А вось арыштаваныя калюмністы якраз абвінавачваюць Лукашэнку ў русафобіі, патураньні беларускаму нацыяналізму, імкненьні адарваць Беларусь ад Расеі, ісьці па шляху Украіны на Захад.

І вось менавіта гэта Лукашэнка ўспрымае вельмі хваравіта. Здаўна ён вельмі ўважліва сочыць, што кажуць пра яго расейскія мэдыі. Кіраўнік Беларусі працьму разоў уступаў у палеміку, канфлікт са СМІ РФ, высылаў маскоўскіх журналістаў. Вось і выступаючы перад прадстаўнікамі расейскіх рэгіянальных мэдыяў 17 лістапада, Лукашэнка абураўся, што тамтэйшыя рэсурсы пішуць пра яго няпраўду, няпраўдзівую.

Але адна справа, калі яго бэсьцяць расейскія журналісты. І зусім іншая сытуацыя, калі ў нацыяналізме яго вінавацяць самі беларускія грамадзяне, якія жывуць у Беларусі. Гэта ўспрымаецца як данос Крамлю на здрадніцтва Лукашэнкі. Вось яна, прарасейская «пятая калёна» ў чыстым выглядзе.

Справа ў тым, што Лукашэнка ад самага пачатку свайго кіраваньня ўстанавіў сваю манаполію на ўсю сфэру беларуска-расейскіх дачыненьняў, на дружбу з Расеяй. Усе спробы іншых палітычных суб'ектаў гуляць на гэтым полі жорстка перапыняліся. Нягледзячы на ўсю кампанію інтэграцыі з Расеяй, якая цягнецца чвэрць стагодзьдзя, у Беларусі няма русафільскіх, панслявянскіх партыяў, якія б выступалі за большую ступень інтэграцыі з РФ, чым прапануе афіцыйны Менск. Праэўрапейскія ёсьць, а прарасейскіх няма. Ліквідавана партыя «Славянскі сабор „Белая Русь"». Жорстка спынена спроба Сяргея Касьцяна ў 2014 годзе стварыць партыю «Белорусский славянский комитет». Зьніклі аналітычныя структуры, якія тут шчыравалі ў 1990-я гады («Славянская академия»). Былі закрытыя славянафільскія газэты («Славянский набат» ды інш.)

Лукашэнка заўсёды больш хваравіта ўспрымаў сытуацыю, калі беларуская апазыцыянэры атрымлівалі палітычную і матэрыяльную падтрымку з Расеі, хоць на аналягічную падтрымку з Захаду глядзеў больш паблажліва. Казулін і нябожчык Марыніч, западозраныя ў сувязях з Расеяй (Марыніч быў затрыманы зь вялікай сумай расейскіх грошай), атрымалі па пяць гадоў зьняволеньня. І, зьвярніце ўвагу, дзяржаўныя мэдыі цяпер усяляк падкрэсьліваюць, што Юрый Паўлавец, Дзьмітрый Алімкін і Сяргей Шыптэнка атрымлівалі ганарары ад расейскіх інтэрнэт-рэсурсаў. То бок прадавалі радзіму за расейскія рублі.

І вось гэтыя хлопцы паспрабавалі разбурыць лукашэнкаўскую манаполію. За што і атрымалі.

Глядзіце, падкі̇м соўсам падаецца гэтая справа дзяржаўнымі мэдыямі. Маўляў, гэтыя арышты скіраваныя ня супраць Расеі, а наадварот, закліканы ўмацаваць дружбу паміж Беларусьсю і РФ. Міністар інфармацыі Лілія Ананіч запэўнівае, што «заказчыкі і аўтары такіх артыкулаў спрабуюць пасеяць варожасць паміж нашымі краінамі і народамі..., убіць клін у нашы глыбокія сяброўскія дачыненьні, у працэс будаўніцтва Саюзнай дзяржавы».

Што ёсьць сапраўдная дружба з Расеяй у гэтай краіне (як, дарэчы, і ўсё іншае), вызначае адзін чалавек. Хто гэтага не зразумеў, тым нагадалі. У даволі жорсткай форме.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

НАША ЎЛАДА

ЧТО ОТКРЫЛ ЛУКАШЕНКО В НЫНЕШНЕМ ГОДУ

И почему этому стоит скорее огорчаться, чем радоваться.

«Салідарнасць» вспоминает, что открывал глава Беларуси в уходящем году. На протяжении всего года Александр Лукашенко традиционно старался как можно чаще участвовать в различных церемониях с перерезанием красной ленточки.

Последний пример — открытие новых участков МКАД-2, которые позволят белорусским автомобилистам быстрее и без пробок добираться до места назначения. При этом 72 километра новой кольцевой уже были построены ранее, а сейчас к ним добавилось около 160 километров дороги.

До этого, в ноябре, глава государства открыл новый ледовый дворец в Шклове, на который было потрачено около 15 миллионов долларов.

— Я знаю, что наше с вами мероприятие в стране воспримут неоднозначно. Как это у нас часто бывает, кто-то будет шептать за углом, кто-то на кухне, что лучше бы эти деньги взяли, разделили, по кусочку бы раздали, не время строить это все. Ничего подобного. Помните, что это здоровье людей, — сказал тогда он.

В этом же месяце совместно с президентом Турции Реджепом Эрдоганом руководитель страны открыл Соборную мечеть Минска, которую на протяжение многих лет призывали построить белорусские мусульмане.

Ранее Александр Лукашенко принимал участие в открытии дворца спорта «Уручье», который также реставрировался течение продолжительного времени и наконец был сдан в эксплуатацию.

Кроме этого глава Беларуси открывал уже приевшиеся хоккейные турниры, байкерский фестиваль, «Славянский базар в Витебске» и другие мероприятия, чтобы хоть как-то насытить президентский публичный график.

Однако в нем, в отличие от прошлых лет, не нашлось места, к примеру, открытию новых предприятий, запуску современных производственных линий, новых логистических центров — то есть, всему, что хоть немного помогло бы белорусской экономике выбраться из кризиса. Почти все открытые в присутствии Лукашенко объекты не были построены в последнее время, а достраивались скорее по инерции и из последних сил.

Перечень «открытий» уходящего года, к сожалению, отражает застой белорусской экономики и подчеркивает стремление властей действовать старыми методами, закапывая деньги в проекты, которые никогда не окупятся.

Павел Рос
gazetaby.com

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.12.2016 у 17.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.